

OVERSIGT OVER STATSLIGE INTERESSER I KOMMUNE- PLANLÆGNINGEN 2017

DECEMBER 2015

INDHOLDSFORTEGNELSE

Rammerne for kommuneplanlægningen	4
Kommuneplanens form	5
1. VÆKST OG UDVIKLING	6
1.1 Vækst og arealanvendelse i by- og landzone	7
1.2 Detailhandel	8
1.3 Jordbrug og de særligt værdifulde landbrugsområder	9
1.4 Støjbelastede arealer og udvikling	9
1.5 Særlige forhold i hovedstadsområdet	11
1.6 Turisme, friluftsliv og ferie- og fritidsanlæg	11
1.7 Virksomheder med særlige beliggenhedskrav	12
2. NATUR OG MILJØ	14
2.1 Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og overfladevand	14
2.2 Naturbeskyttelse og -genopretning	15
2.3 Lavbundsarealer	17
2.4 Klimatilpasning og oversvømmelse	18
2.5 Skovrejsning	19
3. ANLÆG AF NATIONAL INTERESSE OG INFRASTRUKTUR	20
3.1 Trafikanlæg og andre tekniske anlæg	20
3.2 Havne af national betydning	21
3.3 Flyvepladser og indflyvningszoner	23
3.4 Vindmøller	23
3.5 Biogasanlæg	25
3.6 Naturgasledninger	25
3.7 Højspænding	25
3.8 Anvendelse af undergrunden og dens naturforekomster	26
3.9 Militære anlæg	26
3.10 Digital infrastruktur	27
3.11 Affalds- og deponeringsanlæg	28
4. KULTURARV OG LANDSKABER	29
4.1 Landskab og geologi	29
4.2 Kystnærhedszonen	30
4.3 Kulturarv	31
4.4 Bygge- og beskyttelseslinjer	32
Yderligere informationer	33

RAMMERNE FOR KOMMUNEPLANLÆGNINGEN

Indledning

Regeringen har fremlagt et udspil om vækst og udvikling i hele Danmark, hvor regeringen foreslår en liberalisering af planloven, som skal give kommunerne større frihed i deres planlægning til at realisere de lokale vækstpotentialer under fortsat hensyn til natur og miljø. Når en ny planlov er fremsat og behandlet af Folketinget, vil der blive offentliggjort en ny oversigt, der erstatter denne oversigt.

Erhvervs- og Vækstministeren skal ifølge Planlovens § 2 a fremlægge *Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen* inden udgangen af 2015, så den er til rådighed for kommunernes arbejde med kommuneplan 2017.

Oversigten giver et overblik over de statslige interesser med fokus på de interesser, der har indvirkning på den fremtidige arealanvendelse og den fysiske udvikling i Danmark. Hensigten med oversigten er at give kommunerne bedre mulighed for at forudse, om kommuneplanlægningen vil være i overensstemmelse med de statslige interesser.

Oversigten oplister de gældende krav – både i forhold til kommuneplanrevisionen i 2017 og den løbende kommunale planlægning. Oversigten indeholder desuden beskrivelser af formålet med de statslige krav, der på nuværende tidspunkt stilles til den kommunale planlægning.

De enkelte krav til kommunernes planlægning stammer fra lovgivning, handleplaner, sektorplaner, landsplanbeslutninger, aftaler mellem myndigheder og politiske aftaler mellem regeringen og KL. Oversigten sammenfatter alene gældende krav til kommunernes planlægning.

Kravene afspejler interesser af national og regional betydning samt interesser, der har vægtet tungt i landsplanmæssig sammenhæng. Interesserne går på tværs af kommunegrænserne og har betydning for kommende generationer.

KOMMUNEPLANENS FORM

Det er en fælles interesse at understøtte den digitale udvikling af kommuneplanerne og sikre sammenhæng mellem data fra forskellige forvaltningsområder og på tværs af kommunerne. Hensigten er at styrke kommunernes arbejde med kommuneplanerne.

PlansystemDK er det sted, hvor den officielle, juridisk gældende kommuneplan ligger og bliver lagret. Her er kommuneplanen offentligt tilgængelig, og alle – myndigheder, advokater, ejendomsmæglere, borgere mv. – kan få overblik over den samlede planlægning i landet på tværs af kommuner og regioner. I PlansystemDK kan man følge historikken om, hvornår de enkelte dokumenter var gældende.

Erhvervs- og Vækstministeriet har ansvaret for PlansystemDK's opbygning og drift. Kommunerne har ansvaret for at indberette data til PlansystemDK og sikre kvaliteten af de plandata, som de indberetter.

Krav til den kommunale planlægning

- **0.1 Kommunernes indberetning af planforslag og endeligt vedtagne planer til PlansystemDK samt ændringer til disse skal ske i overensstemmelse med gældende lovgivning. Bekendtgørelse nr. 418 af 28. april 2014 om det digitale planregister PlansystemDK.**
- **0.2 Både de afgrænsede områder, der knytter sig til kommuneplanens retningslinjer, og kommuneplanens rammeområder skal vises på kort, som indberettes i PlansystemDK. Planlovens § 11, stk. 3.**
- **0.3 Kommuneplanens kort skal være læsbare og administrerbare i forhold til de emner og temaer, som indgår i henholdsvis planens hovedstruktur og retningslinjer. Naturklagenævnet orienterer nr. 91, februar 1996.**

1. VÆKST OG UDVIKLING

Regeringen ønsker vækst og udvikling i hele Danmark. Særligt uden for de større byer har kommuner oplevet faldende beskæftigelse, befolkningstilbagegang og en ændret befolkningssammensætning.

Derfor er det en statslig interesse at sikre rammerne for vækst og udvikling på nationalt plan. Kommunerne skal kunne tage højde for de lokale forhold og planlægge efter, hvordan de bedst muligt kan skabe vækst og beskæftigelse. Det er lokalsamfundet, der bedst kender de lokale styrker og derfor også dem, der bedst kan skabe en positiv udvikling. Staten sætter blot de helt overordnede rammer.

Staten sætter rammerne for vækst- og arealanvendelse i by- og landzone. En afgrænsning af byudvikling til byzoner skaber på den ene side en synergieffekt og grobund for større vækst i selve byerne, mens det åbne land friholdes til eksempelvis natur, jordbrugserhvervet og energiproduktion.

Det er en statslig interesse, at kommunernes planlægning for detailhandel understøtter de eksisterende bymidter.

Planlægning for jordbrug og de særligt værdifulde landbrugsområder er en statslig interesse for at sikre fortsat gode produktionsmuligheder for landbruget.

At forebygge konflikter mellem støjbelastede arealer og arealer til støjfølsom anvendelse er en statslig interesse for på den ene side at sikre virksomheder gode udviklingsmuligheder og på den anden side at beskytte borgere mod støj fra eksempelvis støjende virksomheder, anlæg og veje.

Der gør sig en række særlige forhold gældende i hovedstadsområdet, eftersom det er det største sammenhængende og tættest bebyggede byområde i landet. Det har derfor en særlig regional karakter, hvor nogle helt specifikke krav gør sig gældende.

Turisme, friluftsliv og ferie- og fritidsanlæg er en statslig interesse. Særligt kyst- og naturturismen har stor betydning uden for de større byer, og derfor skal der være gode overordnede rammer for at skabe ny vækst og udvikling kommunalt. Derudover er gode frilufts- og rekreative muligheder vigtige både for borgerne, erhvervslivet og turisterne. Det er vigtigt, at kommunerne planlægger for virksomheder med særlige beliggenhedskrav. Lokaliseringen og omgivelserne skal være gennemtænkte, og rammerne og virksomhedernes muligheder skal så vidt muligt være ens overalt i landet.

De statslige krav skal således sikre fælles overordnede rammer for at skabe vækst og udvikling i hele Danmark.

1.1 VÆKST OG AREALANVENDELSE I BY- OG LANDZONE

Det er en statslig interesse at sikre, at der fastholdes en klar grænse mellem land og by, og at egentlig byvækst sker i byzone eller i direkte tilknytning til eksisterende byer, og at byvækst sker indefra og ud. Ligeledes er det et overordnet hensyn, at der ikke inddrages mere areal til byvækst, end der reelt er behov for. Det skal sikre bedst mulig udnyttelse af investeringer i eksisterende service og infrastruktur og hindre spredt bebyggelse i det åbne land, der som udgangspunkt skal forbeholdes til jordbrugserhvervet og energiproduktion.

Krav til den kommunale planlægning

- **1.1.1** Der må ikke inddrages mere areal til byvækst, end det er nødvendigt for at dække det forventede behov til nye boliger og erhvervsarealer i den kommende planperiode (12 år), og arealforbruget til disse formål skal begrænses. Behovet opgøres som udgangspunkt i fremskrivninger fra Danmarks Statistik eller anden dokumenteret metode, som kommunen vælger. Planlovens § 11 og lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005, § 11 a, stk. 1, nr. 1.
- **1.1.2** Byvækst skal ske i direkte tilknytning til eksisterende byområder og skal ske indefra og ud. Lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005, § 11 a, stk. 1, og hele formålet med opdelingen i by- og landzoner, jf. § 34.
- **1.1.3** Byvækst skal ske i byzone, og muligheder for byomdannelse og fortætning af allerede udlagte arealer skal undersøges, inden der inddrages nye arealer til byvækst. Planlovens § 11, § 11 a, stk. 1, nr. 2, § 11 d.
- **1.1.4** Byer, hvor der sker byvækst, skal udpeges i kommuneplanen (bymønster), og udpegningerne skal ske på baggrund af samlede overvejelser om udnyttelse af allerede foretagne investeringer i eksisterende infrastruktur og offentlig service, forudsætninger om nødvendig ny infrastruktur samt lokaliseringen af arbejdspladser, indkøbsmuligheder mv. Planlovens § 1 og § 11 a og lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005.
- **1.1.5** Udlæg af nye erhvervsarealer langs motorveje skal begrænses. Udlæg følger de almindelige principper om indefra og ud, og de udlagte arealer skal reserveres til transporttunge virksomheder, som pga. behov for godstransport har behov for en nærhed til de overordnede veje. Planlovens § 1, stk. 1 (bæredygtighedsbegrebet).
- **1.1.6** Kommuneplanens retningslinjer for nye byudviklingsområder skal ledsages af retningslinjer for beliggenhed af trafik anlæg, så der også er planlagt for den fremtidige betjening via det fremtidige lokale vejnet og dets forbindelser til det overordnede vejnet. Planlovens § 1 og § 11 a, stk. 1, nr. 1, 2 og 4 og lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005.

- **1.1.7** Kommuneplanens retningslinjer for landzoneadministrationen skal sikre, at spredt bebyggelse til boliger og erhverv m.v. i det åbne land undgås. Planlovens §§ 1 og 11 a, stk. 1, nr. 1 og hele formålet med opdelingen i by- og landzoner, jf. lovens § 34. Lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005.
- **1.1.8** Mulighederne for byggeri ved landsbyer i landzone skal angives ved at afgrænse landsbyerne på kort og fastsætte bestemmelser for byggeri mv. i kommuneplanens rammer for lokalplanlægning. Planlovens § 11 b, stk. 1.

1.2 DETAILHANDEL

Kommunernes detailhandelsplanlægning skal understøtte de eksisterende bymidter. Tilstedeværelsen af butikker i bymidterne kan være med til at fastholde bymidternes øvrige funktioner som kulturelle tilbud, caféer og restauranter mv.

Krav til den kommunale planlægning

- **1.2.1** Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for den kommunale detailhandelsstruktur, herunder afgrænsning af bymidter, bydelscentre, lokalcentre, områder til butikker med særligt pladskrævende varer og eventuelle aflastningsområder, samt fastsættelse af det maksimale bruttoetageareal til butiksformål og maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker i de enkelte områder, jf. §§ 5 l-5 r. De afgrænsede områder skal vises på kort. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 3.
- **1.2.2** Arealer til butiksformål skal som hovedregel udlægges i bymidten, og bydelscentre og lokalcentre må ikke blive så store, at de reelt udgør en konkurrent til bymidten. Planlovens § 5 m, stk. 1 og 5p, stk. 1 og 2.
- **1.2.3** Der skal være et passende forhold mellem de enkelte centerområders størrelse og indbyggertallet (behovet) i det opland, de betjener. Planlovens § 5 p, stk. 1 og 2.

1.3 JORDBRUG OG DE SÆRLIGT VÆRDIFULDE LANDBRUGSOMRÅDER

Det er en statslig interesse, at særligt værdifulde landbrugsjorde udpeges, at forbruget af landbrugsjord til ikke-jordbrugsmæssige formål ikke bliver større end nødvendigt, og at der er en klar grænse mellem land og by. Dette skal sikre jordbrugserhvervets fremtidige behov for arealer.

Krav til den kommunale planlægning

- **1.3.1 Kommuneplanens retningslinjer for de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegningen og sikringen af særligt værdifulde landbrugsområder, skal baseres på den nyeste jordbrugsanalyse. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 10. Miljø- og Fødevarerministeriets CIR nr. 9174 af 19/04/10, LBEK 616 af 01/06/10, § 3, stk. 1.**
- **1.3.2 Når landbrugsjorder skal overgå til ikke-jordbrugsmæssige formål, skal der i kommunernes planlægning lægges vægt på følgende for at sikre en bæredygtig udvikling:**
  - At nødvendige arealinddragelser fortrinsvis finder sted, så de bedst egnede landbrugsjorder bevares, og således at erhvervet konkret kan forholde sig til fremtidige udviklingsmuligheder.
  - At forbruget af landbrugsjord til ikke-jordbrugsmæssige formål ikke bliver større end nødvendigt.
  - At der i forbindelse med arealinddragelser i videst muligt omfang tages hensyn til de berørte landbrugsejendomme, til struktur- og arronderingsforhold i det lokale nærområde, til behov for arealer til udbringning af husdyrgødning og til foretagne bygnings- og kulturtekniske investeringer i jordbruget.
  - At der sikres en passende afstand mellem eksisterende landbrug og ny boligbebyggelse mv., så miljøkonflikter så vidt muligt undgås.
  - At der bevares større samlede jordbrugsområder med henblik på sikring af jordbrugets fremtidige erhvervsmuligheder.

Fødevarerministeriets CIR nr. 9174 af 19/4/10, LBEK 616 af 01/06/10.
- **1.3.3 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af arealer til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg på store husdyrbrug. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 10 samt lovforarbejderne til lov nr. 553 af 1. juni 2011.**

1.4 STØJBELASTEDE AREALER OG UDVIKLING

Det er en statslig interesse at forebygge konflikter mellem støjende virksomheder, forsvarsanlæg, veje, jernbane m.v. og støjfølsom anvendelse som fx boliger. Derudover er det en statslig interesse, at borgere beskyttes mod støjgener, og at virksomheder har

investeringsikkerhed og mulighed for at udvide uden at blive mødt af krav om støjdemping.

Et område betragtes som støjbelastet, når støjniveauet er højere end Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi for den pågældende anvendelsestype.

For at undgå støjkonflikter stiller staten krav til, at kommunernes planlægning bl.a. ikke begrænser virksomheders mulighed for at støje, og derved indskrænker deres udviklingsmuligheder, og ikke begrænser Forsvarets brug af egne arealer. Forsvarsministeriet er ansvarligt for støjkortlægning af Forsvarsministeriets skydebaner, skyde- og øvelsesområder samt flyvestationer.

Krav til den kommunale planlægning

- **1.4.1 Udlæg af arealer til byudvikling skal tage hensyn til de arealer, der er udlagt til støjende aktiviteter. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 8.**
- **1.4.2 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer til sikring af, at støjbelastede arealer ikke udlægges til støjfølsom anvendelse, medmindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod støjgener. Udlæg af støjbelastede områder til boliger, rekreative formål eller andre støjfølsomme arealanvendelser, forudsætter, at samtidigt planlægges for afskærmningsforanstaltninger m.v., der sikrer den fremtidige anvendelse mod støjgener. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 8 og § 15 a og BEK nr. 717 af 15/06/10 om støjkortlægning og støjhandlingsplaner, §§ 25 og 26.**
- **1.4.3 Når der planlægges for byomdannelse, hvor støjbelastede områder udlægges til støjfølsom anvendelse, skal der foreligge sikkerhed for, at støjbelastningen er bragt til ophør inden for en periode på ca. 8 år. Planloven § 15 a, stk. 2. Vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder med tillæg fra 2007. Vejledning nr. 3 2003 om Ekstern støj i byomdannelsesområder.**
- **1.4.4 Byfornyelse mv. inden for støjkonsekvensområdet omkring Forsvarsministeriets øvelsespladser samt skyde- og øvelseshæder er alene mulig med Miljø- og Fødevarerministerens tilladelse efter indhentning af udtalelse fra Forsvarsministeriet. Planloven § 15 a, stk. 3. Vejledning nr. 3 2003 om Ekstern støj i byomdannelsesområder. Vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder med tillæg fra 2007. BEK nr. 468 af 13/06/2002 om støjregulering af forsvarlets øvelsespladser og skyde- og øvelseshæder.**

Der forudsættes, at støjniveauet ikke væsentligt overstiger en LC, DEN på 55 dB for øvelsespladser, skyde- og øvelseshæder, LDEN på 55 dB for flyvestationer, og LAmax på 70 dB for eksisterende skydebaner samt 63-70 db for nye skydebaner.

- **1.4.5 Kommuneplanens redegørelse for planens forudsætninger skal vise de støjbelastede områder og stilleområder kortlagt i henhold til Støjbekendtgørelsen. Planlovens § 11 e, stk. 1, nr. 3. BEK nr. 1309 af 21/12/2011 om støjkortlægning og støjhandlingsplaner, § 25 og 26. Samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/49/EF af 25. juni 2002 om vurdering og styring af ekstern støj. BEK nr. 1309 af 21/12/2011 om støjkortlægning og støjhandlingsplaner (Støjbekendtgørelsen)**
- **1.4.6 Udlæg af arealer til byzone og sommerhusområder skal tage hensyn til de arealer, der er udlagt til støjende aktiviteter, herunder planlagte udvidelser af områderne til støjende aktiviteter. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 8.**

1.5 SÆRLIGE FORHOLD I HOVEDSTADSOMRÅDET

Kommunerne i Hovedstadsområdet skal bidrage til en udvikling, som er gunstig for området som helhed, da Hovedstadsområdet udgør et byområde med sammenhængende bolig- og arbejdsmarkeder. Det er derfor en statslig interesse, at kommuneplanlægningen i Hovedstadsområdet gennemføres på grundlag af en vurdering af udviklingen og vækstmulighederne i området som helhed.

Hovedstadsområdet har som det største sammenhængende og tættest bebyggede byområde i landet en særlig regional karakter, og derfor er det i planlægningsmæssig sammenhæng omfattet af en række bestemmelser, som supplerer bestemmelserne i planloven. Bestemmelserne er sammenfattet i Fingerplanen og i landsplandirektivet for detailhandel i Hovedstadsområdet. Kommunerne inden for Hovedstadsområdet skal derfor planlægge i overensstemmelse med disse.

Krav til den kommunale planlægning

- **1.5.1 Kommuneplanlægningen i Hovedstadsområdet skal ikke stride mod landsplandirektivet for Hovedstadsområdets planlægning - Fingerplanen -, og den skal være i overensstemmelse med landsplandirektivet for detailhandel i hovedstadsområdet. Planlovens § 11, stk. 4, nr. 1 og 2, jf. §§ 3 og 5 j.**

1.6 TURISME, FRILUFTSLIV OG FERIE- OG FRITIDSANLÆG

Det er en statslig interesse at medvirke til at understøtte en samlet udvikling af landets turismeerhverv, skabe mulighed for friluftsliv og give mulighed for anlæg af ferie- og fritidsanlæg, herunder at sikre en balance mellem vækst, natur, landskab og borgernes adgang til kysterne. Det er ligeledes en statslig interesse, at ferie- og fritidsanlæg

indpasses så godt i landskabet som muligt, og at nye anlæg indgår i sammenspil med større ferie- og fritidsbebyggelser eller eksisterende bysamfund.

Turisme er et vigtigt erhverv i Danmark og bidrager til den danske samfundsøkonomi. Ikke mindst kyst- og naturturisme bidrager til at understøtte udvikling og beskæftigelse i alle landets egne. Gode friluft- og rekreative muligheder er en del af velfærden i samfundet og er vigtige for lokalbefolkningen, erhvervslivet og turisterne.

Der stilles derfor krav til kommunernes planlægning for ferie- og fritidsanlæg inden for og uden for kystnærhedszonen og til kommunernes planlægning for sommerhusområder.

Krav til den kommunale planlægning

- **1.6.1 Ferie- og fritidsanlæg inden for kystnærhedszonen skal lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser.** Planlovens § 5 b, stk.1, nr. 4 og lov nr. 1359 af 16/12/2014, lov om dansk turisme.
- **1.6.2 Nye ferie- og fritidsanlæg skal lokaliseres i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser, og nye ferie- og fritidsanlæg inden for kystnærhedszonen skal også lokaliseres efter hovedprincipperne for planlægning i kystnærhedszonen.** Planlovens § 5 b, stk. 1, nr. 4.
- **1.6.3 Der må ikke planlægges for nye sommerhusområder i kystnærhedszonen, og eksisterende sommerhusområder skal fastholdes til ferieformål.** Planlovens § 5 b, stk. 1, nr. 3.
- **1.6.4 Nye lystbådehavne må ikke placeres i det åbne kystlandskab.** Lovforarbejderne til lov nr. 439 af 1. juni 1994 vedr. beskyttelse af kystområderne.
- **1.6.5 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af arealer til fritidsformål herunder kolonihaver og andre rekreative formål.** Planlovens § 11 a, stk.1, nr. 8, samt LBEK nr. 790 af 21/06/07 om kolonihaver, jf. § 1.

1.7 VIRKSOMHEDER MED SÆRLIGE BELIGGENHEDSKRAV

Det er en statslig interesse, at der ikke sker uhensigtsmæssig planlægning af arealanvendelsen omkring virksomheder med særlige beliggenhedskrav. Der skal tages højde for virksomhedernes særlige transportbehov og afstandskrav til miljøfølsom arealanvendelse, f.eks. boliger. Det er begrænset, hvor mange arealer der er egnet til miljøtunge virksomheder på landsplan. Det er derfor væsentligt, at eksisterende arealer fastholdes, og at kommunerne i deres planlægning tager de nødvendige hensyn, således at virksomhederne fortsat kan eksistere og udvide.

Risikovirksomheder er et eksempel på virksomheder med særlige beliggenhedskrav. Forholdene omkring risikovirksomheder skal indgå aktivt i kommuneplanlægningen, så det sikres, at der ikke sker u hensigtsmæssig planlægning af arealanvendelsen omkring risikovirksomheder til fare for mennesker og miljø. Kommunerne skal ved tilvejebringelse eller ændring af planer, der berører risikovirksomheder og deres omgivelser, foretage en forudgående høring af risikomyndighederne. Der skal altid foretages en vurdering af risikoforholdene i forbindelse med planlægningen af arealanvendelsen indenfor en afstand på 500 meter fra en risikovirksomhed. For enkelte risikovirksomheder kan den konkrete risikovurdering vise, at sikkerhedskravene i forhold til særlige arealanvendelsestyper først er overholdt i en vis afstand fra virksomhedens skel. Disse afstande skal indgå i plangrundlaget.

Krav til den kommunale planlægning

- **1.7.1 Risikoen for større uheld fra risikovirksomheder skal inddrages i planlægningen forud for fastlæggelse af bestemmelser for arealanvendelse i kommuneplanen, hvis arealet ligger inden for 500 m eller i en længere nærmere fastsat afstand fra en risikovirksomhed. BEK nr. 1666 af 14/12/2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer og Miljøministeriets CIR nr. 37 af 20/04/06 om planlægning af arealanvendelsen indenfor en afstand af 500 meter fra risikovirksomhed.**
- **1.7.2 Planlægning af anvendelsen af omkringliggende områder skal ske under hensyntagen til virksomheder med særlige beliggenhedskrav og risikovirksomheders særlige behov. Kommuneplanen skal derudover indeholde retningslinjer for beliggenheden af områder til virksomheder m.v., hvortil der af hensyn til forebyggelse af forurening må stilles særlige beliggenhedskrav. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 6 og nr. 8 og lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005.**

2. NATUR OG MILJØ

Vækst og udvikling skal ske under hensyntagen til natur og miljø. Natur- og miljøbeskyttelse relaterer sig især til EU-lovgivning som fx Natura 2000-områder og natur- og miljøinteresser defineret af den nationale lovgivning, herunder hensynet til grundvandsbeskyttelse. Der er særligt fokus på at sikre natur- og miljøinteresser, herunder koordination på tværs af kommunegrænser, og sikre grundlaget for fremtidige generationers levevilkår.

Landets drikkevandsressourcer har national betydning, så det er en statslig interesse, at kommunerne planlægger for at sikre vores fælles drikkevand, så kommende generationer får mulighed for at drikke rent vand fra hanerne.

Kommunernes planlægning for naturbeskyttelse og -genopretning er en statslig interesse, da biologisk mangfoldighed, naturtyper, velfungerende levesteder samt mulighed for vandring og spredning af arter af vilde dyr og planter skal sikres på tværs af kommunegrænserne og for de fremtidige generationer samtidig med, at det bidrager væsentligt til at opfylde internationale naturforpligtelser.

Lavbundsarealer har betydning for vores fælles vandmiljø i Danmark og rummer stort potentiale for at bidrage til at opfylde nationale målsætninger i forhold til klima og natur og er derfor en statslig interesse.

Staten har en interesse i klimatilpasning og oversvømmelse, eftersom det er nødvendigt med fælles nationale rammer for, at særligt udsatte områder enten friholdes for bebyggelse eller indeholder sikring mod oversvømmning.

Skovrejsning er en statslig interesse for at sikre, at målet, om at skovlandskaber skal udgøre 20-25 pct. af landets areal, kan realiseres. Derudover ønsker staten at tilskynde til, at nye private skove placeres, hvor det er mest optimalt ud fra en samfundsmæssig helhedsbetragtning, men også at friholde de områder, hvor skovrejsning er uønsket.

2.1 OMRÅDER MED SÆRLIGE DRIKKEVANDSINTERESSER (OSD) OG OVERFLADEVAND

Kommunerne skal gennem deres fysiske planlægning sikre, at landets grundvandsressourcer ikke forurenes og dermed sikre beskyttelsen af drikkevandsinteresser inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD.

Den danske drikkevandsforsyning er baseret på uforurenet grundvand, som kun kræver en simpel behandling. Grundvandsdannelsen sker over årtier, så hvis grundvandet først er blevet forurenet, kan det tage lang tid, inden grundvandet atter er rent.

Krav til den kommunale planlægning

- **2.1.1 Områder med særlige drikkevandsinteresser, følsomme indvindingsområder og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD skal som hovedregel friholdes for byvækst og ændringer i arealanvendelsen til mere grundvandsbelastende aktiviteter.**

Kommunernes vurdering af sårbarhed i forbindelse med planlægning for byudvikling eller anden ændret arealanvendelse i OSD, følsomme indvindingsområder og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD, sker på grundlag af Naturstyrelsens grundvandskortlægning, eller hvad der svarer hertil.

Naturstyrelsens trinmodel for kommunernes planlægning for byudvikling og potentielt forurenende anlæg og aktiviteter inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande indeholder lister over virksomheder, der ikke kan lokaliseres inden for disse områder, uden at der tilvejebringes en grundvandsredegørelse. Naturstyrelsen vurderer på baggrund af erfaringer med brug af trinmodellen, at der specifikt for planlægningen af vindmøller, biogasanlæg og solceller ikke fordres tilvejebragt en grundvandsredegørelse.

LBEK nr. 932 af 24/09/09 om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, §§ 8, 8 a m.fl., LBEK nr. 635 af 07/06/10 om vandforsyning mv., § 13 b, LBEK nr. 879 af 26/06/10 om miljøbeskyttelse, § 24, kap. 3, § 19 og kap. 5 samt lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005, afsnit 2.5, 2.8, jf. planlovens § 3, stk. 1.

- **2.1.2 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for anvendelsen af vandløb, søer, kystvande samt udpegede badevandsområder, og kommunernes planlægning må ikke være i strid med vandplanerne. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 18. Erstattet af BEK nr. 939 af 18/09/2012.**

2.2 NATURBESKYTTELSE OG -GENOPRETNING

Det er en statslig interesse at sikre de særlige naturbeskyttelsesinteresser i Natura 2000-områder, generelt beskyttede naturområder efter naturbeskyttelseslovens § 3, strand- og klitfredede områder og naturfredede områder. Det er desuden en statslig interesse at sikre sammenhæng i naturen på tværs af administrative grænser og sikre koordination med handleplanerne, der realiserer Vand- og Natura 2000-planerne.

Krav til den kommunale planlægning

- 2.2.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, herunder beliggenheden af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 13 og lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005.
- 2.2.2 Kommuneplanens retningslinjer må ikke være i strid med vandplanen, Natura 2000-planen, Natura 2000-skovplanen eller handleplaner for kommunens realisering af disse planer. Planlovens § 11 stk. 4, nr. 4.
- 2.2.3 Kommuneplanen skal være i overensstemmelse med beskyttelsehensynene i de internationale naturbeskyttelsesområder. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 13. BEK nr. 408 af 01/05/07 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, §§ 5, 6 og 10.
- 2.2.4 Naturområderne og de økologiske forbindelser udgør et naturnetværk, og de skal udpeges og indtegnes på kort. Planlovens § 11, stk. 3. Vejledning til kommuneplanlægning. Kommunerne kan anvende Digitale naturkort – biodiversitetskortet som grundlag for kommunernes planlægning for den biologiske mangfoldighed.
- 2.2.5 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for varetagelse og etablering af beskyttelsesinteresserne med hensyn til beliggenheden af økologiske forbindelser og beliggenheden af potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 13.
- 2.2.6 Der skal fastlægges retningslinjer, som sikrer, at det samlede naturnetværk beskyttes mod indgreb i form af byvækst, veje, andre tekniske anlæg med videre. Lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 14. Landsplanredegørelse 2010, udgivet af Miljøministeriet i september 2010.
- 2.2.7 I kommuneplanen skal der redegøres for de bestemmelser fra vandplanen og Natura 2000-planerne, der er relevant for kommunernes arealplanlægning samt handleplanen for kommunens realisering af disse. LBEK nr. 932 af 24/09/09 om miljømål mv. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, § 3, stk. 2 og Planlovens § 11 e, stk.1, nr. 4 og 5.
- 2.2.8 I kommuneplanen skal der redegøres for områder, der er beskyttet efter anden lovgivning. Planlovens § 11 e, stk.1, nr. 3.
- 2.2.9 Beliggenheden af nationalparker skal fremgå af kommuneplanen. Lov nr. 533 af 06/06/07 om nationalparker.

- **2.2.10 Kommuneplanerne skal redegøre for planer og projekter, der kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.** BEK nr. 408 af 01/05/07 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6. EF-fuglebeskyttelsesdirektivet, EF - habitatdirektivet, Ramsarkonventionen af 2. februar 1971 om vådområder af international betydning navnlig som levesteder for vandfugle.
- **2.2.11 Kommunerne skal anvende Digitale naturkort – biodiversitetskortet som grundlag for kommunernes planlægning for Grønt Danmarkskort.** Kommunerne skal i udpegningen af områder, som skal indgå i Grønt Danmarkskort, tage udgangspunkt i de tre nationale kriterier (1) eksisterende værdifuld natur, 2) nye naturområder, som kan udvide eller skabe sammenhæng mellem eksisterende naturområder, samt 3) nye naturområder, som også kan bidrage til andre formål som f.eks. klima eller vandmiljø). Kommunerne skal endelig i udpegningen af områder sikre sammenhæng med nabokommuners udpegninger. Planlovens kap. 4, paragraf 11 a stk. 1 nr. 13 og stk. 5.

2.3 LAVBUNDSAREALER

Kommunerne skal via deres planlægning arbejde for at nedbringe næringsstofindholdet i landets vandmiljøer og generelt udbygge sammenhængende natur- og vandmiljøer.

Vådområdeprojekter er et væsentligt middel til at nedbringe næringsstofindholdet i vandmiljøet, så der stilles bl.a. krav til, at kommunerne udpeger lavbundsarealer, der kan genoprettes til vådområder, og at kommunernes nye udpegninger sker der, hvor det giver en stor sammenhængende virkning. Lavbundsarealerne vil endvidere kunne bidrage til at opnå nationale mål på klima-området ved genopretning af tørveholdige lavbundsarealer, ligesom genopretning af lavbundsarealer i tilknytning til eksisterende naturbeskyttelsesområder, f.eks. i Natura 2000-områder, kan understøtte nationale mål for natur. Se endvidere afsnit 3.3 om "Flyvepladser og indflyvningszoner".

Krav til den kommunale planlægning

- **2.3.1 Kommunerne skal udpege lavbundsarealer, der er potentielt egnede til genopretning som vådområder.** Planlovens § 11 a, nr. 13 og Det danske landdistriktsprogram 2014-2020, herunder regeringens programændring af august 2015. Aftale om styringsmodeller for udmøntningen af vådområde- og ådalsindsatsen og om den øvrige indsats på vand- og naturområdet, 27. november 2009.

- **2.3.2 Ved revurdering af lavbundsområder, som kan genoprettes som vådområder, skal kommunerne sikre, at udpegningen størrelsesmæssigt svarer til den hidtidige udpegning, og at udpegningerne bidrager til at sikre og udbygge sammenhængende natur og vandmiljø.** Miljø- og Energiministeriets CIR nr. 132 af 15/07/98 om regionplanlægning og landzoneadministration for lavbundsarealer, der er potentielt egnede som vådområder. Landsplanredegørelse 2010 og Aftale om Grøn Vækst med DF af 16. juni 2009. Miljø- og Energiministeriets CIR nr. 132 af 15/07/98 om regionplanlægning og landzoneadministration for lavbundsarealer, der er potentielt egnede som vådområder, Miljømålsloven og Aftale om Grøn Vækst med DF af 16. juni 2009.

2.4 KLIMATILPASNING OG OVERSVØMMELSE

Det er en statslig interesse, at arealer, der er i væsentlig risiko for oversvømmelse, enten friholdes for bebyggelse, eller at der tages højde for ny bebyggelse ved at etablere foranstaltninger til sikring mod oversvømmelse.

Miljøministeriet udpegede i december 2011 endeligt risikoområder for oversvømmelse fra vandløb, søer, havet og fjorde, og i 2013 blev der udpeget fare- og risikokort. På grundlag heraf har kommunerne udarbejdet en risikostyringsplan. Det er en national interesse, at kommuneplanen ikke strider mod den kommunale risikostyringsplan, og der stilles derfor krav til, at der i kommuneplanen redegøres for sammenhængen med risikostyringsplanen.

Krav til den kommunale planlægning

- **2.4.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer til friholdelse af arealer for ny bebyggelse eller etablering af foranstaltninger til sikring mod oversvømmelse, når arealet er i væsentlig risiko for oversvømmelse.** Lov 1505 af 27/12/09 om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer, EU's oversvømmelsesdirektiv. BEK nr. 121 af 02/02/10 om vurdering og risikostyring for oversvømmelser fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet.
- **2.4.2 Kommuneplanen må ikke stride imod en kommunal risikostyringsplan.** Planloven § 11, stk. 4, nr. 5.
- **2.4.3 Kommuneplanen skal redegøre for sammenhæng med den kommunale risikostyringsplan.** Planloven § 11 e, stk. 1, nr. 6.

2.5 SKOVREJSNING

Det er en statslig interesse og et statsligt mål, at skovlandskaber skal udgøre 20-25 pct. af landets areal. Det er desuden en statslig interesse at tilskynde til, at nye private skove placeres de steder, hvor det ud fra en samfundsmæssig helhedsbetragtning er mest hensigtsmæssigt, og at områder, hvor skovrejsning er uønsket, friholdes for skovrejsning.

I dag udgør skovene ca. 14 pct. af landets areal. For at realisere det statslige mål om 20-25 pct. skov vurderes det, at der i kommuneplanerne skal udlægges minimum 20 pct. af det ubebyggede areal på landsplan som skovrejsningsområder.

Krav til den kommunale planlægning

- **2.5.1 Kommunerne skal som udgangspunkt planlægge for udvidelse af arealer til skovrejsning og udpege nye erstatningsskovrejsningsområder, hvis de eksisterende skovrejsningsområder reduceres, så den samlede udstrækning af arealet med skovrejsningsområder i en kommune som minimum fastholdes. Ligeledes skal kommuneplanen indeholde retningslinjer for beliggenheden af områder, hvor skovtilplantning er uønsket af hensyn til eksempelvis natur-, landskabs-, geologiske og kulturhistoriske værdier, der ikke er forenelige med skov. Områder hvor skovrejsning er uønsket, skal som udgangspunkt fastholdes. Planlovens § 11 a, stk.1, nr. 11-12. BEK nr. 637 af 10/06/10 om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur, jf. LBK nr. 191 af 12/03/09 om drift af landbrugsjorder og lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005. Det Nationale Skovprogram.**

3. ANLÆG AF NATIONAL INTERESSE OG INFRASTRUKTUR

Det er en statslig interesse at opretholde trafik- og forsyningsinfrastruktur i Danmark, ligesom kommuneplanlægningen ikke bør påvirke anlæg af national betydning.

Det er en statslig interesse, at kommunerne iagttager nuværende og kommende trafikanlæg i deres planlægning. Herved sikres både den nuværende og fremtidige infrastruktur i Danmark under samtidig hensyntagen til naturbeskyttelsesområder. I forlængelse heraf er det et statsligt mål at sikre de bedst mulige betingelser for fortsat udvikling af de centrale danske havne som trafikknudepunkter, ligesom der på nationalt niveau skal være en tilstrækkelig havnekapacitet.

Forsyningsikkerhed er en statslig interesse, og derfor skal kommunerne tage hensyn til arealudlæg og eksisterende anlæg som affalds-, deponerings-, og biogasanlæg, vindmøller, naturgasledninger og højspændingsledninger. Samtidig skal kommunerne tilgodese udbygningen af den digitale infrastruktur.

Staten har interesse i at opretholde et forsvar. Derfor skal planlægning altid tage højde for, og respektere, militære anlæg som øvelsesanlæg og radarstationer. Desuden skal kommunerne af sikkerhedsmæssige årsager tage hensyn til civile og militære flyvepladser og indflyvningszoner i planlægningen.

3.1 TRAFIKANLÆG OG ANDRE TEKNISKE ANLÆG

Det er en statslig interesse at sikre en sammenhængende overordnet transportstruktur og at sikre arealer til fremtidige infrastrukturanlæg. Det omfatter de hidtidige arealreservationer i kommuneplanerne og de vej- og baneprojekter i de gældende politiske aftaler på området. Formålet er at sikre, at arealerne ikke disponeres til andre formål og at sikre, at de arealinteresser, der er knyttet til anlægget som fx støjkonsekvenszoner, respekteres. Det er ligeledes en statslig interesse, at nye trafikanlæg lokaliseres under hensyn til natur-, kultur- og landskabsinteresser.

Dette er statslige interesser, da den fysiske planlægning og investeringer i infrastruktur blandt andet bidrager til at sikre, at byerne udvikler sig, hvor den kollektive trafik eller transportinvesteringer i øvrigt kan understøtte udviklingen. Desuden bør byarealer, der er nabo til overordnede veje anlagt i åbent land, typisk motor- og motortrafikveje, planlægges og udformes under hensyn til byens samspil med vejanlægget.

Krav til den kommunale planlægning

- **3.1.1** Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af trafik anlæg. Retningslinjerne skal såvel omfatte kommunens egne trafik anlæg som statslige trafik anlæg inden for kommunens område samt udbygningsmålene herfor. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 4.
- **3.1.2** Gennem kommuneplanlægningen skal det klarlægges, om lokale vejplaner og trafiktekniske tiltag vurderes at kunne få konsekvenser for eksisterende eller planlagte overordnede vejforbindelser og trafik anlæg, eller at kommuneplanen kan få trafikale konsekvenser, der rækker ud over kommune grænsen. Planlovens § 11 a stk. 1, nr. 4 og LBEK nr. 893 af 09/09/09 om offentlige veje, §§ 27-29.
- **3.1.3** Af kommuneplanens redegørelse skal sammenhængen med trafik selskabernes trafikplan for offentlig servicetrafik fremgå. Planlovens § 11 e, stk. 1, nr. 9.
- **3.1.4** Arealreservationer til infrastruktur skal medtegnes på kommuneplanens kortbilag. Planlovens § 11, stk. 3.
- **3.1.5** Den overordnede infrastruktur og arealreservationer efter konkrete projekterings- og anlægslove skal indgå som retningslinjer i kommuneplanerne. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 4 og lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005.

3.2 HAVNE AF NATIONAL BETYDNING

Det er en statslig interesse og et statsligt mål at sikre de bedst mulige betingelser for den fortsatte udvikling af landets centrale havne som effektive transportknudepunkter og som erhvervsområder for aktive konkurrencedygtige virksomheder. Det er samtidig en statslig interesse, at havnenes udvikling sker i samspil med udviklingen af de omkringliggende byer, og at der på nationalt niveau er tilstrækkelig havnekapacitet og placeringsmuligheder for virksomheder med særlige behov for søtransport.

Vurderingen af hvilke havnefunktioner, der er af statslig interesse, baseres på den enkelte havnefunktions betydning for samfundet som helhed – dvs. på regionalt og nationalt plan, og desuden baseres vurderingen på en række principper, som kan ses i Havneaftalen, der er indgået mellem Miljøministeriet/Erhvervs- og Vækstministeriet og Transportministeriet med inddragelse af KL i februar 2015.

De statslige interesser og krav til den kommunale planlægning knytter sig til et relativt begrænset antal havne, som i kraft af deres placering i infrastrukturen, regionale betydning, godsomsætning, større virksomheder mv. er af central betydning.

Krav til den kommunale planlægning

- 3.2.1 Kommunerne skal i kommuneplanerne afgrænse de havnearealer, der fremover skal anvendes til erhvervsformål og gennem anvendelsesbestemmelser sikre, at området anvendes til formål, der er forenelige med opretholdelse af havnen som aktiv erhvervshavn.

Anvendelsesbestemmelser skal være tilstrækkelig præcise til at hindre en gradvis omdannelse af havnearealer til formål, der ikke er forenelige med fortsat havnedrift. Planlægningen skal desuden sikre, at byudviklingen på naboarealerne ikke er i modstrid med havnens udviklingsmuligheder på lang sigt. *Aftale fra februar 2015 mellem Miljøministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet og Transportministeriet med inddragelse af KL.*

- 3.2.2 Planlægningen for byudvikling omkring aktive erhvervshavne skal baseres på miljømæssige helhedsbetragtninger.

Det indebærer, at vurderingen af risiko- og miljøforhold inddrager alle relevante forhold og ikke begrænses til fx alene at gælde støjforhold. I den sammenhæng vil det være afgørende, at miljøgodkendelser og planbestemmelser ses i sammenhæng og i et langsigtet udviklingsperspektiv. Med en hensigtsmæssig brug af zonerings kan der skabes en miljømæssig "bufferzone" omkring havnen, der minimerer potentielle miljøkonflikter mellem by og havn på kort og lang sigt. *Aftale fra februar 2015 mellem Miljøministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet og Transportministeriet med inddragelse af KL.*

- 3.2.3 Planlægningen skal have et 12-årigt perspektiv og inddrage berørte parter.

Den kommunale planlægning for erhvervshavnen og de omkringliggende arealer forudsætter dialog med havnen og havnens brugere. Såfremt der eksisterer en masterplan for havnens udvikling, bør denne inddrages i planlægningen. Planlægningen skal sikre, at såvel borgere som virksomheder får størst mulig klarhed over havnens udvikling i den 12-årige planperiode. *Aftale fra februar 2015 mellem Miljøministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet og Transportministeriet med inddragelse af KL.*

3.3 FLYVEPLADSER OG INDFLYVNINGSZONER

Det er en statslig interesse af sikre lufttrafikkens sikkerhed i landet. Der er derfor restriktioner for anlæg og byggeri tæt på visse luftfartsanlæg og flyvepladser, der står åbne for offentligheden, og endvidere krav til lysafmærkning af vindmøller og andre høje anlæg over 100 m. Desuden er der fastsat bestemmelser til forebyggelse af risikoen for kollisioner mellem fugle og fly. Se også afsnit 3.9 Militære anlæg.

Krav til den kommunale planlægning

- **3.3.1 Kommunerne skal respektere indflyvningsplaner og servitutbelagte områder omkring flyvepladserne og visse luftfartsanlæg. Trafik- og Byggestyrelsen samt Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse skal høres ved anlægsprojekter med en højde over 25 m inden for indflyvningsplanerne samt ved projekter nær luftfartsanlæg. Trafik- og Byggestyrelsen er påtaleberettiget i sager om luftfartshindringer, hvilket også fremgår af tingbogen. LBK nr. 1036 af 28. august 2013 om luftfart §§ 61-68 (se også BEK nr. 638 af 26/06/2001)**
- **3.3.2 Der må ikke etableres anlæg, der kan tiltrække fugle, inden for en afstand af 13 km fra de flyvepladser, der er omfattet af BL 3-16 samt Forsvarsministeriets flyvestationer, med mindre det er dokumenteret, at der ikke vil være forøget risiko for sammenstød mellem fugle og fly som følge heraf. Ved udpegning af lavbundsarealer i disse områder skal det afklares, om området kan naturgenoprettes, uden at flysikkerheden forringes. Trafik- og Byggestyrelsen og Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse skal altid høres for en konkret vurdering inden etablering. Trafik- og Byggestyrelsen BL 3-16 af 31/01/2005: Bestemmelser om forholdsregler til nedsættelse af kollisionsrisikoen mellem luftfartøjer og fugle/pattedyr på flyvepladser.**

3.4 VINDMØLLER

Det er en statslig interesse, at Danmarks energiforsyning på lang sigt skal være uafhængig af fossile brændsler, og at vindmøller også i fremtiden skal udgøre en væsentlig del af elforsyningen. Det er ligeledes en statslig interesse, at planlægningen for vindmøller ikke bringer lufttrafikkens sikkerhed i fare, og at isafkast og havari undgås i forhold til overordnede veje og jernbaner.

I marts 2012 vedtog et bredt flertal i Folketinget en energiaftale. Aftalen betyder bl.a., at vindmølleplanlægningen styrkes med henblik på nye landmøller med en samlet kapacitet på 1.800 MW frem mod 2020, hvormed landmøllekapaciteten forventes at stige 500 MW på trods af nedtagning af gamle møller. For at realisere målene i energiaftalen stilles en

række krav til kommunernes planlægning for vindmøller. Se også afsnit 3.3 "Flyvepladser og indflyvningszoner" og afsnit 3.9 "Militære anlæg".

Krav til den kommunale planlægning

- **3.4.1** Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for placering af vindmøller i overensstemmelse med Bekendtgørelsen om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller. Planlovens § 11 a, stk.1, nr. 5, BEK nr. 1590 af 10. december 2014.
- **3.4.2** Kommunerne skal redegøre for beslutningen, hvis der reduceres i udpegningerne af arealer til opstilling af vindmøller, der medfører en reduktion i kapaciteten. Planlovens § 11 a, stk.1, nr. 5
- **3.4.3** Planlægning for vindmøller i kystnærhedszonen kræver en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse. Planlovens § 5 b stk. 1, nr. 1.
- **3.4.4** Anlæg, såsom vindmøller, master o.l., med en totalhøjde på 100 m eller mere skal anmeldes til Trafik- og Byggestyrelsen. Opførelsen af anlægget må ikke påbegyndes, førend der foreligger en attest fra Trafik- og Byggestyrelsen om, at hindringen ikke vil udgøre en fare for lufttrafikkens sikkerhed. LBEK nr. 1036 af 28/08/2013 om luftfart, § 67 a.
- **3.4.5** Vindmøller skal opstilles i overensstemmelse med bestemmelserne i Miljø- og Fødevareministeriets regler om støj. Bekendtgørelse nr. 1284 af 15/12/2011 om støj fra vindmøller.
- **3.4.6** Vindmøller kan placeres i en afstand af 1 gange møllens totalhøjde fra overordnede veje eller jernbaner hen til mølletårnets yderste begrænsning – dog med et tillæg på 10 meter i forhold til jernbaner. For veje, der er pålagt byggelinjer, fastsættes afstanden fra disse. I en zone mellem 1 og 1,7 gange møllens totalhøjde kan der optræde sikkerhedsmæssige spørgsmål. Vejdirektoratet og Banedanmark kan i konkrete tilfælde fremkomme med specifik begrundelse for at placere vindmøllen længere væk end 1 gange vindmøllens totalhøjde. Vejloven § 20 og vejlovcirkulære med forudsætning om sammenfattende vej og fysisk planlægning hos Kommunalbestyrelsen, samt Miljøministeriets vejledning om planlægning og tilladelse til opstilling af vindmøller, 2015, jf. Miljøministeriets bekendt. 587 § 11 a, nr. 5 af 27. maj 2013.

3.5 BIOGASANLÆG

Det er en statslig interesse, at der udpeges arealer til biogasanlæg, og at der i planlægning for arealerne tages hensyn til bl.a. naboer, natur- og landskabsinteresser.

Krav til den kommunale planlægning

- **3.5.1 Der skal udpeges områder til lokalisering af fælles biogasanlæg. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 5 samt lovforarbejderne til lov nr. 553 af 1. juni 2011.**

3.6 NATURGASLEDNINGER

Det er en statslig interesse, at de eksisterende arealreservationer til etablering af naturgastransmissionsanlæg, naturgaslagre og regionale naturgasledninger opretholdes, og at afstands- og sikkerhedsbestemmelser omkring naturgastransmissionsledninger respekteres.

Krav til den kommunale planlægning

- **3.6.1 De eksisterende arealreservationer til naturgasnettet i kommuneplanerne skal opretholdes, og afstands- og sikkerhedsbestemmelser omkring naturgastransmissionsledninger skal respekteres. Planlovens § 11 a, stk.1 nr. 5.**

3.7 HØJSPÆNDING

Det er en statslig interesse, at de eksisterende arealreservationer til højspændingsanlæg opretholdes, så kabelhandlingsplanen kan realiseres, og at den samlede langsigtede planlægning af højspændingsnettet sker på grundlag af de principper, der er fastlagt i kabelhandlingsplanen for 132-150 kV-nettet og en forskønnelsesplan for 400 kV-nettet fra 2009, samt under hensyntagen til den igangværende analyse af muligheder for en revision af de eksisterende kabelhandlings- og forskønnelsesplaner samt principper for yderligere udbygning af 132-150 kV- og 400 kV- nettet.

Krav til den kommunale planlægning

- **3.7.1 De eksisterende reservationer til højspændingsanlæg skal opretholdes, og**

planmyndigheden skal samarbejde med den systemansvarlige virksomhed i dens arbejde med at udbygge transmissionsnettet. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 5.

3.8 ANVENDELSE AF UNDERGRUNDEN OG DENS NATURFOREKOMSTER

Det er en statslig interesse, at der kan ske efterforskning og indvinding fra undergrunden.

Undergrundsloven indeholder bestemmelser, hvorefter energi-, forsynings- og klimaministeren for et nærmere bestemt område på nærmere fastsatte vilkår kan meddele tilladelse med eneret til efterforskning og indvinding af et eller flere råstoffer.

I en tilladelse til efterforskning kan der fastsættes bestemmelser om gradvis indskrænkning af området, der omfattes af tilladelsen, og om hvilke arbejdsforpligtelser rettighedshaveren skal opfylde.

Energi-, forsynings- og klimaministeren kan i det nødvendige omfang tillade, at der iværksættes ekspropriation af fast ejendom med henblik på virksomhed efter loven, herunder til indvinding af råstoffer i undergrunden.

Med henblik på at tilgodese statens interesser i en udnyttelse af tilladelser til indvinding af olie og gas efter undergrundsloven bør sådanne interesser inddrages i forbindelse med kommuneplanlægningen.

Eksempelvis er det formentlig uhensigtsmæssigt at planlægge for beboelsesområder på en lokalitet, hvor der er givet tilladelse til forsøgsboringer til indvinding af gas m.v.

Krav til den kommunale planlægning

- **3.8.1 I kommuneplanlægningen bør eksisterende reservationer i medfør af undergrundsloven opretholdes. Der kan i det nødvendige omfang tillades, at der iværksættes ekspropriation af fast ejendom med henblik på virksomhed efter loven, herunder til indvinding af råstoffer i undergrunden. Lovbekendtgørelse nr. 960 af 13. september 2011 om anvendelse af Danmarks undergrund, som senest ændret ved lov nr. 535 af 29. april 2015.**

3.9 MILITÆRE ANLÆG

Det er en statslig interesse, at Danmark opretholder et forsvar, beredskab og hjemmeværn. Der stilles derfor krav til, at kommuneplanlægningen skal tage hensyn til

forsvarets, hjemmeværnets og beredskabets operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter og -muligheder. Dette er særligt relevant i nærhed af radarer (primært ved planlægning på havet), flyvestationer, flådestationer, kaserner, depoter, skydebaner og skyde- og øvelseterræner. Planlægning af støjfølsom arealanvendelse, naturgenopretning af lavbundsarealer og byggeri i højden (eksempelvis vindmøller) er områder af særlig interesse for Forsvarsministeriet. Se derfor også afsnit 1.4 vedr. støj, 3.3. vedr. flyvepladser og 3.4. vedr. vindmøller.

Krav til den kommunale planlægning

- **3.9.1** Specifikt for militære flyvestationer gælder en generel højdebegrænsning på 500 fod (152 m) over havets overflade inden for et område på 14 x 20 sømil (26 x 37 km) omkring landingsbanen. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse kan efter en konkret vurdering meddele skærpede restriktioner inden for dette område jo nærmere landingsbanen. Ved planlægning for vindmøller eller andre høje anlæg inden for dette område skal Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse altid høres.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse skal endvidere høres forud for etablering af vindmøller nærmere end 5 km fra Forsvarets øvelsespladser, skyde- og øvelseterræner. LBEK nr. 1036 af 28/08/2013 om luftfart, §§ 61, 67, 67a og 68 samt § 154 (se også BEK nr. 638 af 26/06/2001)

- **3.9.2** Kommuneplanen skal sikre en fortsat anvendelse af Forsvarsministeriets øvelsespladser, skyde- og øvelseterræner. Det skal ske ved at sikre, at nye veje ikke gennemskærer områderne og ved at sikre mulighed for trafikafvikling til og fra Forsvarsministeriets ejendomme.

Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 4.

- **3.9.3** Det forudsættes, at vindmøller og andre høje anlæg afmærkes i henhold til **Bestemmelser for Civil Luftfart**. Luftfartsloven § 67 og § 67 a. BL 3-10 **Bestemmelser om luftfartshindringer**. BL 3-11 **Bestemmelser om luftfartsafmærkning af vindmøller (med tilhørende vejledning)**.

3.10 DIGITAL INFRASTRUKTUR

Det er en statslig interesse, at der er god internet- og mobildækning i hele landet. Regeringen støtter målsætningen om, at alle husstande og virksomheder i 2020 skal have adgang til minimum 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload, samt at der skal være god mobildækning i hele landet. Det skal ske med udgangspunkt i principperne om markedsbaseret og teknologineutral udrulning.

Generelt har Danmark en veludbygget digital infrastruktur, men der er fortsat områder af landet, hvor borgere og virksomheder ikke har adgang til de bredbåndshastigheder og den mobildækning, de ønsker. Endvidere skal kapaciteten i mobilnetterne forbedres for at tilgodese fremtidens behov for mobildata. Der stilles derfor krav til, at den kommunale planlægning skal tilgodese udbygningen af landets digitale infrastruktur.

Krav til den kommunale planlægning

- **3.10.1 Den kommunale planlægning skal tilgodese udbygningen af digital infrastruktur. Kommunale planer bør tage højde for etablering af mobilmaster til udbygning af mobilt bredbånd og taledækning. § 3 og 14 i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, frekvenslovens § 9.**

3.11 AFFALDS- OG DEPONERINGSANLÆG

Det er en statslig interesse, at mest muligt affald bliver genanvendt, og at det affald, der ikke kan genanvendes, så vidt muligt bliver energiudnyttet ved forbrænding. Det er ligeledes en statslig interesse, at andelen af affald, der deponeres, bliver reduceret mest muligt, under hensyn til miljø og økonomi. Da affalds- og deponeringsanlæg ofte kan være vanskelige at placere, men samtidig er helt centrale for, at affaldet kan behandles hensigtsmæssigt, er det en national interesse, at der sikres en tilstrækkelig forbrændings- og deponeringskapacitet i kommunerne, og at det gennem kommuneplanlægningen sikres, at kapaciteten opretholdes ved ændringer eller aflysning af eksisterende udpegninger.

Krav til den kommunale planlægning

- **3.11.1 Arealreservationer i kommuneplanerne til forbrændingsanlæg og større affaldsbehandlings- og deponeringsanlæg skal som udgangspunkt opretholdes for at sikre tilstrækkelig kapacitet. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 6 og lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005.**
- **3.11.2 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenhed af forbrændingsanlæg og større affaldsbehandlings- og deponeringsanlæg. Planlovens § 11 a, stk. 1 nr. 6 og lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005.**
- **3.11.3 Udpegninger til lokalisering af affaldsanlæg, herunder deponeringsanlæg, må ikke være i konflikt med statslige miljø- og naturinteresser, herunder grundvandsinteresser. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 6.**

4. KULTURARV OG LANDSKABER

Det er en statslig interesse, at vores værdifulde landskaber og kulturarv bevares, så disse også i fremtiden vil kunne benyttes og nydes.

Kommunerne skal på den baggrund i kommuneplanlægningen tage hensyn til det åbne lands landskaber, som skal friholdes for spredt bebyggelse. Der er herudover en række områder af geologisk interesse af særlig betydning. Disse skal ligeledes bevares, så de ikke går tabt for eftertiden.

Kystområderne rummer særlige landskabskvaliteter, der er af særlig betydning for turismen og for danskernes rekreation og friluftsliv. Det er derfor en statslig interesse at friholde kystområderne for spredt bebyggelse.

Endvidere har vi i Danmark en rig kulturarv, som vi skal bibeholde. Det drejer sig fx om bevaringsværdige fortidsminder, kulturmiljøer og bygninger. Det er vigtigt, at kommuneplanerne understøtter den fortsatte opretholdelse af disse fortidsminder, områder og bygninger ved at undgå at planlægge for tilstandsændringer i umiddelbar nærhed af disse. Herved sikres vores fælles kulturarv i fremtiden.

4.1 LANDSKAB OG GEOLOGI

Det er en statslig interesse, at værdifulde landskaber bevares og styrkes, herunder at kysterne fortsat udgør en væsentlig natur- og landskabsressource. Det er ligeledes en statslig interesse, at vigtige geologiske områder af national betydning ikke på sigt går tabt.

Dette er væsentlige interesser for staten at varetage, da landskabet udgør en vigtig del af livskvaliteten for mennesker, uanset om de bor på landet eller i byer, og da det danske landskab er under stadig forandring og under pres af bebyggelse og anlæg.

Krav til den kommunale planlægning

- **4.1.1 Kommuneplanerne skal indeholde retningslinjer til sikring af bevaringsværdige landskaber, som friholder dem for byggeri og anlæg. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 16.**
- **4.1.2 Kommuneplanerne skal indeholde retningslinjer til sikring af større, sammenhængende landskaber, som friholder dem for større byggerier og tekniske anlæg, der slører landskabssammenhængene eller har konsekvenser for det karakteristiske og oplevelsesrige i nabolandskaberne. Bevaringsværdige landskaber, herunder større sammenhængende landskaber, skal som udgangspunkt ikke reduceres. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 15. Iovforarbejderne til**

lov nr. 571 af 24. juni 2005, jf. § 11 a, stk. 1, nr. 16. Den europæiske landskabskonvention, BKI nr. 12 af 29/04/2004.

- **4.1.3** Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer, der bidrager til at sikre indbyrdes overgange og sammenhænge i de værdifulde geologiske områder, herunder beliggenheden af nationale geologiske interesseområder og de 99 udpegede nationale kystlandskaber, mod indgreb, der kan forstyrre den naturlige dynamik, der er grundlag for udpegningen. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 16. lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005, § 11 a, stk. 1, nr. 16.

4.2 KYSTNÆRHEDSZONEN

Den kommunale planlægning skal som udgangspunkt friholde og ikke opsplitte de åbne kyster, så de fortsat kan udgøre landskabelige helheder. Det er ligeledes en statslig interesse, at en række principper følges ved lokalisering af ny byzone, tekniske anlæg og ferie og fritidsanlæg i kystnærhedszonen.

Krav til den kommunale planlægning

- **4.2.1** Der kan kun inddrages nye arealer i byzone og planlægges for arealer i landzone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering, og at planlægningen sker på grundlag af hovedprincipperne for planlægning i kystnærhedszonen. Planlovens § 5 b stk. 1, nr. 1 og lovforarbejderne til lov nr. 439 af 1. juni 1994.
- **4.2.2** I kystnærhedszonen gives der kun tilladelse til bebyggelse og anlæg af helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystnærhedszonen. Planlovens § 35, stk. 3
- **4.2.3** Offentlighedens adgang til kysten skal sikres og udbygges. Planlovens § 5b, stk. 1, nr. 5 og § 11 f, stk. 4, nr. 4.
- **4.2.4** Kun aktuelle reservationer til byudvikling, tekniske anlæg og ferie- og fritidsanlæg skal fastholdes. Planlovens § 11 f, stk. 1 og 2.
- **4.2.5** Der skal foretages en afvejning af behovet for kystnær lokalisering i forhold til de beskyttelseshensyn, som skal varetages i kystnærhedszonen. Planlovens § 5 a stk. 1
- **4.2.6** Der kan kun i ganske særlige tilfælde planlægges for bebyggelse og anlæg på land, som forudsætter inddragelse af arealer på søterritoriet eller særlig kystbeskyttelse. Planlovens § 5 b stk. 1, nr. 2.

- **4.2.7 Ved lokalisering af ny byzone, tekniske anlæg og ferie og fritidsanlæg i kystnærhedszonen skal følgende principper følges:**
  - at nye udlæg til byformål lokaliseres i umiddelbar tilknytning til eksisterende byzone i størst mulig afstand fra kystlinjen, og fortrinsvis bag eksisterende bebyggelse. Bemærkninger til planlovens § 5 b stk. 1, nr. 1.
  - at tekniske anlæg placeres i tilknytning til eksisterende byzone, bebyggelse eller tekniske anlæg. Bemærkninger til planlovens § 11 a, nr. 20.
  - at ferie- og fritidsanlæg placeres i tilknytning til eksisterende byer eller større ferie- og fritidsanlæg. Bemærkninger til planlovens § 5 b stk. 1, nr. 4.
  - at byvækst og tekniske anlæg indpasses i landskabet, så den øvrige åbne kystnærhedszone påvirkes mindst muligt. Bemærkninger til planlovens § 1, stk. 2, nr. 3.

4.3 KULTURARV

Det er en statslig interesse, at landets kulturhistoriske enkeltelementer og helheder bevares. Det kan være en bred vifte fra monumenter til de mere ydmyge spor, herunder også internationale bevaringsværdier. Det er ligeledes en statslig interesse, at bevaringsværdige bygninger udpeges i kommuneplanerne, så det fremgår, hvilke bygninger der er omfattet af bygningsfredningslovens bestemmelser.

Der stilles krav til, at kommunerne kortlægger og beskriver bevaringsværdierne i de enkelte kulturmiljøer fra både ældre og nyere tid, så det af kommuneplanens retningslinjer efterfølgende er muligt at vurdere, hvad der skal bevares, og om der kan ske ændringer - i givet fald hvilke - uden at de forringer området særlige kulturhistoriske karakter og betydning.

Der stilles ligeledes krav til, at der i kommuneplanerne redegøres for sammenhængen mellem omgivelserne og udpegede bevaringsværdier (bygninger, fortidsminder, sten- og jorddiger samt den arkæologiske kulturarv). Redegørelserne skal sikre, at hensynet til bevaringsværdierne nemmere kan varetages i en senere lokalplanlægning eller administration efter anden lovgivning.

Der stilles også krav til, at kommunerne udpeger kirkebeskyttelsesområder, der bidrager til at sikre, at kirkerne bevares som tydelige kendingsmærker i landskabet og respekteres i den kommunale planlægning, eksempelvis når der planlægges for vindmøller eller andre anlæg, der er synlige fra lang afstand, og som kan have en væsentlig landskabelig påvirkning i næromgivelserne, herunder påvirke indsynet til og udsynet fra kirkerne.

Krav til den kommunale planlægning

- **4.3.1** Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer, beskyttelsesområder for kirker og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier. Kommuneplanens udpegninger skal ledsages af redegørelser, der formidler de kulturhistoriske bevaringsværdier og sammenhænge. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 14 og 15 og § 11 e, Museumslovens kapitel 8 og 8a, Naturbeskyttelseslovens § 18 (Fortidsminder), § 19 (Kirker).
- **4.3.2** De steder, der er optaget på UNESCO's verdensarvsliste, skal sikres i kommuneplanerne gennem udlæg af bufferzoner, der skal sikre udpegningsgrundlaget. Det samme gælder for steder, der er optaget på tentativlisten som potentielle verdensarvssteder. Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 14, UNESCOs Verdensarvskonvention af 1972.
- **4.3.3** Kommuneplanerne skal indeholde en oversigt over bevaringsværdige bygninger. Bygningsfredningslovens kapitel 5 (Bevaringsværdige bygninger).

4.4 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER

Det er en statslig interesse, at der tages hensyn til naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommunerne kan fravige lovens hovedprincip ved konkret dispensation. I forbindelse med lokalplanlægning, hvor omfanget vil medføre en administrativ lettelse for kommunen, fx hvor der er tale om lokalplaner for et større antal successive byggemuligheder, kan Naturstyrelsen søges om, at linjen reduceres inden for et lokalplanområde.

Krav til den kommunale planlægning

- **4.4.1** I kommuneplanlægningen skal der tages højde for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer. De særligt beskyttede landskabelementer og de beskyttede arealer bør kun inddrages undtagelsesvist. Lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005, ad § 11 e, stk. 1, nr. 3 og besvar. af spm. 18 fra betænkningen. BEK nr. 933 af 24/09/09 af lov om naturbeskyttelse, §§ 15-19.

YDERLIGERE INFORMATIONER

Vækst og arealanvendelse i by- og landzone

- Vejledning om landzoneadministration Planlovens §§ 34-38 (2002)

Detailhandel

- Vejledning om detailhandelsplanlægning (2010)

Støjbelastede arealer og udvikling

- BEK nr. 468 af 13/06/2002 om støjregulering af forsvarrets øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner.
- BEK nr. 1324 af 21/12/2011 om støj fra hurtigfærger.
- BEK nr. 1284 af 15/12/2011 om støj fra vindmøller.
- BEK nr. 1309 af 21/12/2011 om støjkortlægning og støjhandlingsplaner (Støjbekendtgørelsen).
BEK nr. 682 af 18. juni 2014 om standardvilkår i godkendelse af listevirksomheder.
- Vejledning om støj fra veje (2007)
- Støj og vibrationer fra jernbaner (vejledning 1997)
- Togstøj tillæg (juli 2007)
- Støj fra flyvepladser (1994) med efterfølgende tillæg o.l.
- Ekstern støj fra virksomheder (1984)
- Vejledning: Måling af støj fra virksomheder (1996)
- Vejledning: Beregning af støj fra virksomheder (1994)
- Supplement til støjvejledningen (1996)
- Støj i byomdannelsesområder (2003)
- Virksomhedsstøj, (tillæg juli 2007)
- Støj fra skibe i havn: Brev til kommuner m.fl. om skibe i havn, (maj 2010)
- Støj fra motorsportsbaner (2005)
- Vejledning om støj fra vindmøller (Vejledning nr. 1/2012)
- Støj fra skydebaner - Vejledning nr. 1 1995 med efterfølgende tillæg o.l.
- Støj fra forlystelsesparker (2006)
- Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer (orientering fra Miljøstyrelsen 1997)
- Justeret målemetode for lavfrekvent støj: Målemetode LF støj (1997)
- Vejledning nr. 8/1997 om beregning af støjkonsekvensområder omkring forsvarets øvelsesområder
- Der henvises i øvrigt til Miljøstyrelsens hjemmeside for et overblik over alle - herunder eventuelle nye og opdaterede - vejledninger og bekendtgørelser for støjområdet.

Turisme, friluftsliv og ferie- og fritidsanlæg

- Dialogforum om turismeplanlægning (2011)
- Turismeudvikling i yderområder – kystferiebyer, Planlægning for kystturisme i praksis (2014)

Trafikanlæg og andre tekniske anlæg

- Vejloven
- Lov om jernbane
- LBEK nr. 893 af 09/09/09 om offentlig vej
- Lovforarbejderne til lov nr. 571 af 24. juni 2005.

For yderligere information om statslige projekter, der er planlagte, er ved at blive anlagt eller er nyanlagt, se Vejdirektoratets og Banedanmarks hjemmesider.

Havne af national betydning

- Havneaftale fra februar 2015 mellem Miljøministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet og Transportministeriet med inddragelse af KL.

Flyvepladser og indflyvningszoner

- Trafik- og Byggestyrelsen BL 3-16 af 31/01/2005: Bestemmelser om forholdsregler til nedsættelse af kollisionsrisikoen mellem luftfarttøjer og fugle/pattedyr på flyvepladser.
- LBEK nr. 1036 af 28/08/2013 om luftfart
- "Vejledning til flyvepladser vedr. anlæg med risiko for tiltrækning af fugle nær flyvepladser" fra 2010: <http://www.trafikstyrelsen.dk/DA/Luftfart/Flyvepladser-og-lufttrum/Flyvepladser/Luftfart-og-sammenstod-med-fugle-og-vildt.aspx>.
- Rapport: "Vådområder, flyvepladser og risiko for bird strikes" fra 2015: <http://www.trafikstyrelsen.dk/DA/Luftfart/Flyvepladser-og-lufttrum/Flyvepladser/Luftfart-og-sammenstod-med-fugle-og-vildt.aspx>

Vindmøller

- Bekendtgørelse om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller
- Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller (2015)

Naturgasledninger

- Vedr. observationszone omkring ledninger, se miljøministeriets cirkulære nr. 183 af 26/11/84 om lokalplanforslag og zonalovsønsøgninger vedrørende arealer indenfor 200 meters afstand på hver side af transmissionsledningerne for olie og naturgas.
- Miljøministeriets reservation af arealer til hovedtransmissionsnet for naturgas i Danmark:
- CIR nr. 35 af 28/02/78 om Reservation af arealer til et hovedtransmissionsnet for naturgas i Danmark (1. reservationsetape)
- CIR nr. 129 af 02/08/79 om Reservation af arealer til et hovedtransmissionsnet for naturgas i Danmark (2. reservationsetape)
- CIR nr. 109 af 26/05/81 om Reservation af arealer til et hovedtransmissionsnet for naturgas i Danmark (3. reservationsetape samt tillæg til 1. reservationsetape).
- CIR nr. 14006 af 01/10/84 om fastlæggelse af arealer til en naturgasledning fra Gevinge til elværket ved Kyndby.
- CIR nr. 31 af 25/02/91 om naturgaslager ved Stenlille.
- CIR nr. 16 af 25/01/02 om udbygning af det danske system for gastransport fra Sydjylland til Sjællands østkyst med ændringscirkulære CIR nr. 10363 af 12/04/05 om udbygning af det danske system for gastransport fra Sydjylland til Sjællands østkyst.

Højspænding

- Retningslinjer for udbygning og kabellægning af højspændingsanlæg fra 8. oktober 2008
- Kabelhandlingsplan 2013. Denne plan omfatter kabellægning af 132/150 kV-nettet.

Digital infrastruktur

Energistyrelsen administrerer lovgivningen på teleområdet.

- I henhold til § 3 og § 14 i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester er der forsyningspligt på basal telefonitjeneste, herunder opkald til 112. Derfor skal det være muligt at etablere en digital infrastruktur, som kan nå ud til alle borgere og virksomheder.
- I henhold til § 14, stk. 3 i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, kan ministeren for energi, forsyning og klima fastsætte regler om, at forsyningspligten skal omfatte andre ydelser, herunder fx bredbånd eller lignende. For at kunne opfylde eventuelle krav i medfør af forsyningspligten, skal der være adgang til at etablere den nødvendige infrastruktur.

Lov om radiofrekvenser har bl.a. til formål at varetage væsentlige samfundsmæssige hensyn på frekvensområdet. I henhold til loven afholdes bl.a. auktioner over tilladelser til at etablere og drive landsdækkende net til mobilkommunikation. I den forbindelse fastsætter ministeren for energi, forsyning og klima i henhold til frekvenslovens § 9 dækningskrav, der fx kan forpligte mobiloperatørerne til at skabe bedre dækning i områder, hvor dækningen i dag er utilstrækkelig. For at kunne opfylde kravene skal mobiloperatørerne kunne etablere nye master og mobilantenner.

Kystnærhedszonen

- Inspiration til planlægning i kystnærhedszonen. eksempelsamling (2010)
- APROPOS - Planlægning i kystnærhedszonen (2012)
- Vejledning om planlægning i kystområderne (1995)

Kulturarv

UNESCO's Verdensarvskonvention fra 1979 har til formål at bevare verdens enestående natur- og kulturarv for kommende generationer. Som beskyttelse udlægges der særlige bufferzoner omkring de udpegede verdensarvssteder til sikring af, at udpegningsgrundlaget ikke forringes. Bufferzoner er ofte udpeget af visuelle hensyn, så særlige udsigter og indsigtskiler opretholdes.

Erhvervs- og Vækstministeriet

Slotsholmsgade 10-12

DK - 1216 København K

Tlf 33 92 33 50

evm@evm.dk